

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ В БУДІВНИЦТВІ

В рамках дослідження розглянуті основні принципи матеріально-технічного забезпечення при управлінні проектами в будівництві.

Ключові слова: *проект, матеріали, будівництво, контроль.*

Постановка проблеми і мета дослідження. Матеріально-технічне забезпечення при управлінні проектами може бути ефективним тільки при своєчасному і ритмічному надходженні матеріалів і устаткування для виконання робіт. Забезпечення матеріалами та устаткуванням у необхідних кількостях повинне бути сплановано, закуплене й пов'язано з календарними графіками провадження робіт. Метою дослідження є визначення основних принципів матеріально-технічного забезпечення при управлінні проектами в будівництві.

Результати дослідження. В результаті дослідження було виявлено, що процес матеріально-технічного забезпечення при управлінні проектами в будівництві – це складний процес, який вимагає від всіх суб'єктів управління проектом відповідальності та злагодженості.

Якісне забезпечення проекту здійснюється учасниками служб матеріально-технічного постачання проекту, керівник яких оперативно підкоряється менеджеру проекту в частині визначення потреби, плануванні і термінах постачання матеріальних ресурсів. Використання матеріальних ресурсів на місці проведення робіт є обов'язком менеджера проекту.

У реалізації проекту будівельної продукції у свій час в Україні брало участь до 70 галузей промисловості. Будівельна галузь споживала 85-90% продукції промбудматеріалів, 10% машинобудування, 20% усього проекту, 40% усього виробництва лісу і т.д. [2].

У процесі будівельних і монтажних робіт використовуються: будівельні матеріали місцевого виробництва (бетон, розчин, цегла, збірні бетонні і залізобетонні конструкції і вироби і т.д.), що закупаються (поставляються) на місці постачальницькою структурою і промислові вироби (устаткування,

металопрокат, труби і т.д.) [1].

Матеріально-технічне забезпечення проекту здійснюється по двох напрямках (способом):

1) замовником (інвестором) – прями закупівлі. До них відноситься устаткування і матеріали, що поставляються замовником;

2) підрядчиком разом із субпідрядними організаціями – субпідрядні постачання.

У кожному конкретному проекті може використовуватися той або інший спосіб або обоє, у залежності від організаційних форм реалізації проекту.

Для здійснення постачань проводиться підготовча робота в наступному порядку:

- 1) визначається потреба в матеріальних ресурсах і устаткуванні;
- 2) плануються постачання;
- 3) відбувається вибір постачальників;
- 4) формуються замовлення на постачання з укладанням контрактів;
- 5) здійснюється контроль закупівель.

Потреба в основних матеріальних ресурсах і устаткуванні визначається на стадії проектування шляхом розробки проектними організаціями замовлених спеціалізацій на устаткування, матеріали, конструкції і вироби, а також по кожному матеріалу на підставі відомостей обсягів будівельних і монтажних робіт існуючих норм витрати матеріалів на одиницю об'єму виконуваної роботи.

Для доставки матеріальних ресурсів і устаткування на будівельний майданчик необхідні будівельні машини, засоби транспорту, засоби малої механізації і розвинуте складське господарство, що супроводжується вантажно-розвантажувальними роботами. Усе це вимагає належної ефективної організації і управління матеріально-технічним забезпеченням [1].

Формування замовлень на устаткування, вироби і дефіцитні матеріали здійснюється на підставі розроблених проектною організацією замовлених специфікацій, замовлення формуються по групах устаткування, виробів і заводів виготовлювачів. У замовленнях вказуються: терміни виготовлення, способи відвантаження, час необхідний для доставки до місця призначення, технічний контроль якості, передача паспортів і складальних креслень тощо.

Замовлення на конструкції і матеріали формуються комплектами з

дотриманням принципу технологічності. Принцип технологічності складається у формуванні сукупності матеріальних ресурсів комплексу по кількості, найменуванню, типорозмірам, що забезпечує безперервність у точній відповідності з технологією прийнятої проектом провадження робіт [1].

Також особливе значення надається облікові і контролеві за витратою матеріалів, що досягається точною фіксацією наявності, надходження і витрати матеріальних ресурсів за допомогою діючої системи документів (усіляких бланків і форм).

Управління матеріально-технічними ресурсами базується не тільки закупівлями і доставкою необхідних матеріалів і устаткування на місце проведення робіт відповідно до графіків, але і створенням запасів (складського господарства) на випадок перебоїв по їхньому завезенню на будівельний майданчик.

Сучасне управління матеріально-технічними ресурсами в закордонних країнах засноване на підході, що розглядає процес закупівель і постачань у єдиній системі, у тому числі з процесом управління запасами на місці проведення робіт [3]. Широко відомі системи: з фіксованим інтервалом часу між замовленнями, з фіксованим розміром замовлення, система «канбан» тощо [4].

Висновки. В даному дослідженні розглядалися питання організації матеріально-технічного забезпечення в управлінні проектами в будівництві, вибору постачальників та формування замовлень, а також контролеві за витратою матеріалів.

*Керівник магістерського дослідження к.е.н., доцент кафедри економіки і менеджменту
ДонНАБА Точонов І.В.*

Література

1. Гавриленко, А.Г. Управление проектами [текст]: Учеб.пособие для студ. вузов. - Макеевка:ДонГАСА, 2003. - 258с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukrstat.gov.ua.
3. Петренко Н. О. Управління проектами [текст] навчальний посібник / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с.
4. Тесленко П.А. Стратегия и тактика развития проектов на основе закона Тернера-Руденко/ П.А.Тесленко б// Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2009. — №1(29). — С. 98—105.